



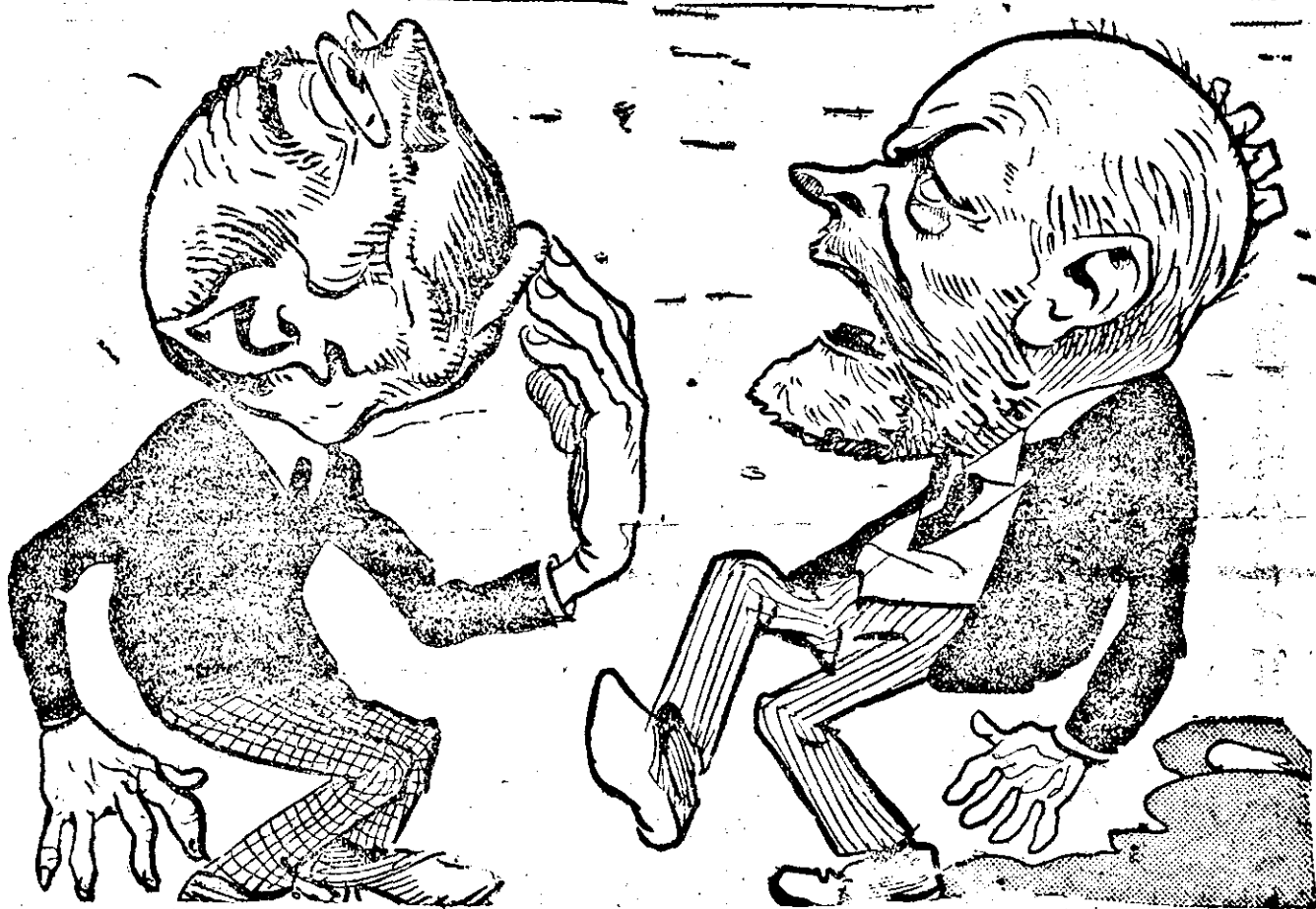
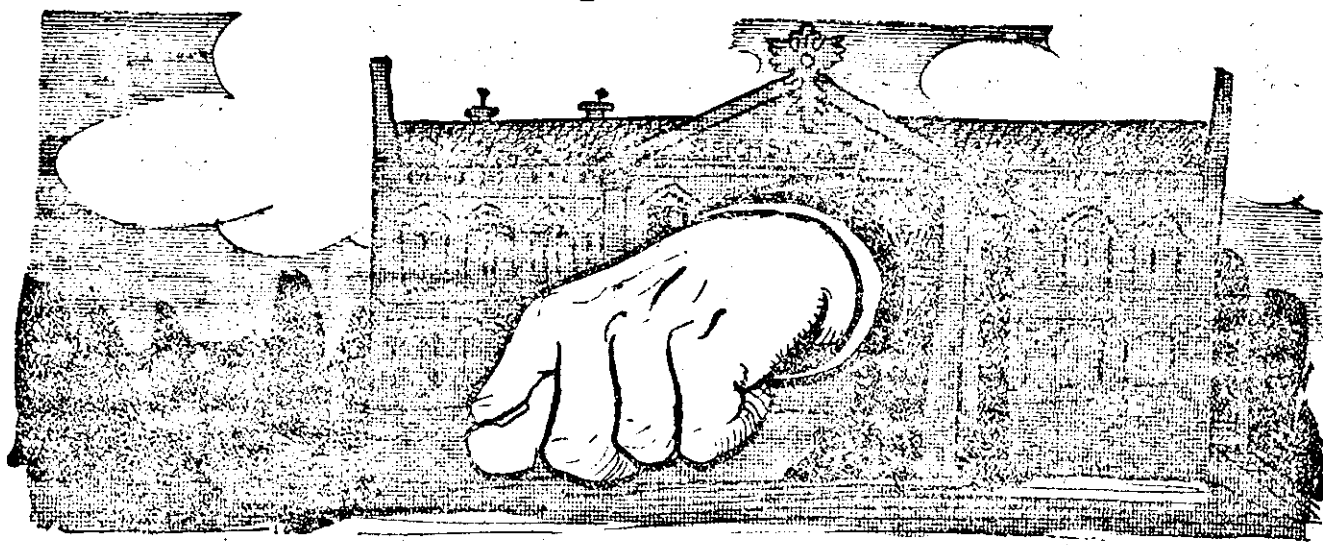
La situație.



— UNGURUL: V'am dat arvună pentru armată, cînd o să ne-o vindeți cu totul ca să-i băgăm în draci pe valachi cu „Vigyázz!”

(În chipul din jos: Hieronymi, Lukács, Héderváry duc banii cu sacu ministrului comun de războiu Schönaich.)

Răspunsul.



— Eată cum acordă Reichsratul (dieta din Viena) concesii maghiarilor!
(Al din stînga e ministrul de finanțe Lukács: cel din dreapta Khuen-Héderváry.)

Un popa cătănesc — „tinăr otelită”

(Urmează și fine.)

Aseșorul consistorial Dr. Ioșca Moldovan, s'a supărat, că imnul triumfal »Apărătoarei Doamnă«, cu care au intrat muscalii în Siria la anul lui Coșut 1848/9, nu-i scris după melodia cum se cânta în Lugoj pe cînd era el învățător acolo; și textul nu-i bun cel dela Arad cu: »slobodește-ne din toate nevoile« — căci lui (Ioșca) nu-i plac nevoile ci »primejdiile«.

E cam primejdios fratele Ioșca cite odată, nu-i vorbă, — dar e în stare a face și bine celuia, de care dorește să se vadă scăpat!!!!

Despre asta însă ne va scrie o novelă, iubitul nostru colaborator Ioan Vancu de Tövis-Spinoza!

Popa Vazălie Strujac, te va cîrți, părinte Bugar, că n'ai pus în »sentinelă« și »să se îndrepteze rugăciunea mea«

după cum o cînta simpaticul nostru »Tata Bodea«. — Cîntai-ar Cucu încă mulți ani de sănătate!

Așa dară ține-te și te pregătește popă Rugar — mare »Cărturar«, — și cetește-ți »moltva de pocăință«, că după aradani vor urma Ardelenii.

Între aceștia, precum ști este și un muzicalic, și încă cel mai draguț — bănașan: Tiberiu Bredicean.

Ști cîntarea:

»Cîtu-i lumea și vilagu,
Nu-i Român, ca bănașeanu,
Banașean, ca logojanu,
Lugojan ca — Brediceanu!«

He, he, he! rîde Dr. Gărda zîcînd: »Tot Bănătu-i fruncea!«

»Așa-i, așa-i, amin, Vivat« strigă dascălul Magdu din Ecica Română! (O de te-aș vedea și pe tine suspendat, ca pe mine, gîndește — hălălalt!) — »Vădzuși?« zice cuscra Minișan dela banca »Păstoruk« din Cîmisoara (tot bănașean și el) — vădzuși părințele, că acuși se

uită Dumnezeu cu ochii — pînă-te ia — hălălalt!

Ce ai gîndit cînd te-ai socotit, părinte Bugar, că »otelit ca un husar« vei speria lumea cu notele D-tale și pe »Academia Română« să-ți dea marele premiu Herescu de 12,000? Ce ai fi știut face ou atîția bani, pe lîngă mintea ce o ai? Ferească Devlă, ai fi putut ușor — bohinzi! Vezi »Academia Română« a fost precaută, și te-a scăpat de o asemenea catastrofă! — Nu înzădar sînt acolo cei mai cuminți Români, excepție făcînd poate d-rul Bianu.

Norocul, că n'ai putut speria pe nime, cum n'a putut speria nici Consistorul din Arad pe noul protopop al Butenilor, Tranți Oprean cu socotile!

Popa Terenți zice:

»Ce au protopopii (fiitori) cu socotile? Ei nu-s nici contabili, nici casari, nici ezactori. — Ce au dar ei cu socotile? Contabil e dl Inchelelean, casar d-nul Burcar, ezactor diecează popa Muscan

din Nădab iar sămădău și controlor a totștiutor popă Văsălie »cap« sucit.

Pe la noi n'ai mai venit... Aceștia să facă socoțile, că doară de aceea își trag barbă după leafă!

— »Așa ar fi să fie, zice (după multă chibzuială) Neica Purcar, (cum pe — Grece) numa una-i dracu: »diurnile«. — Iar protopopii, pentru diurne, se fac nu numai matematici ci și — astronomi; îți numără și stelele de pe cer! — Și de aceea: »tot mai rău o fi!«

Așa stau lucrurile pînă aci — părinte Amfilochie Bugar. Și fiind-că stau așa, n'ai cu cine te prinde, poate numai cu — frigurile; iar cu acestea nu te sfătuim noi să te prinzi: că te scutură al dracului!

În fine să ne întrebăm între patru ochi, să nu auză lumea, ca: Cine ești D-ta față de »Academia Română«, față de un ilustru ca T. Burada, G. Dima, etc. etc. Ca să-i batjocurești, ca la ușa cortului! Cine ești?

Iată îți spunem noi: ești un fel de mucezit — vreau să zic »mucenic« ca Simion Stîlpticul!

Ce bine ai face și mucezia ta să te urci pe un stîlp de telegraf și se stai acolo barem 40 de ani. Credem că în timpul acesta te vei împăca cu »Academia Română« — și nu vei mai visa de premiul mare, de 12.000 Lei.. auzi... auzi, părinte, să te ferească Dumnezeu de atîția Lei: că te-ar fi păpat de viu! Zău! — Al dracului să fie cine te crede!

Incolo să ne vedem sănătoși părinte și să-i sară ochii celui ce te-a vedea su-părați!

Are dreptate.

Tata: Ionel, cine știe mai bine la voi în clasă?

Ionel: După o scurtă pauză — dascălul!

Tata: Bravo!

A doua scrisoare în rai....

(Unui naționalist.)

Am promis că-ți voi scrie din cînd în cînd și voi să mă țin de promisiune. Vorba e vorbă. E drept că și minciuna e vorbă, dar nu-mi place minciuna și lingușirea, cu toate că, dacă n'ai aceste două calități, nu prea faci mult spor în lumea modernă. Pe la noi cel puțin pe aceste două să pune mare pond.

Mai întîi trebuie se minți, apoi să te lingusești și vei duce-o bine. Pe la voi nu cred să fie așa.

Aceste le face lăcomia și nesățul intru toate, din cari apoi să nasc multe bune și multe rele. Dar nu face nimica. »Ei să sfădesc și ei să țucă«.

Cred că vor fi fost acestea și mai înainte, dar nu în așa grad.

Cele de sus sînt schimbări generale, cari poate te-or interesa ori ba — nu știu —, dar mai la vale, dă-mi voie, să-ți comunic din cele speciale. Notarul amărit de nesuccesele-avute a căpătat batere de inimă și ne-a părăsit. Poate la vr'o preumblare de pe-acolo, îl vei fi întîlnit?

Frica de holeră tot mai crește, în urma căreia, toate beuturile alcoolice s'au lesnit, — căci nime numai vrea să bea. (Unde-i norocul holera să treacă, dar frica să le rămână!) Alții blastămă cometa de astă-vară, zicînd că ea ar fi cauza la toate...

Încă ceva interesant: Cîți-vă năzăreni nu de mult au vrut să se boteze într-o baltă — de margine de sat, — dar fiind noaptea s'au speriat, au fugit și au rămas nebotezați... Mult țin dumnealor la rai, — dacă s'ar putea căpăta bilete, ce scumpi bani le-ar plăti...

Eu cred că ori botezați ori nebotezați — locul lor se știe...

Deocamdată nu mai atît. Te salută
al tău: VLADUȚ.

Trimasă gyin Biserika-Albă,
Miercuri în Octonfre 5 910.

Carce gyin cătănyie

ku rispekt alu Gyifă Peșce, »rekrut« la regementu 43 kompanye 10 fost haiter la Berlin.

Să vă țină dumnyezău șapoi mai giparces mis sănătos ese asămănya vă popcesesk și dunyavoastră șagică ajun-săiu în pacse paizănbhan și mam mel-duit și mai giparcesei tare pokroțu șam kăpătat nyesce hozări și să fie cu iertare nor avut nyiciunge bumbi.

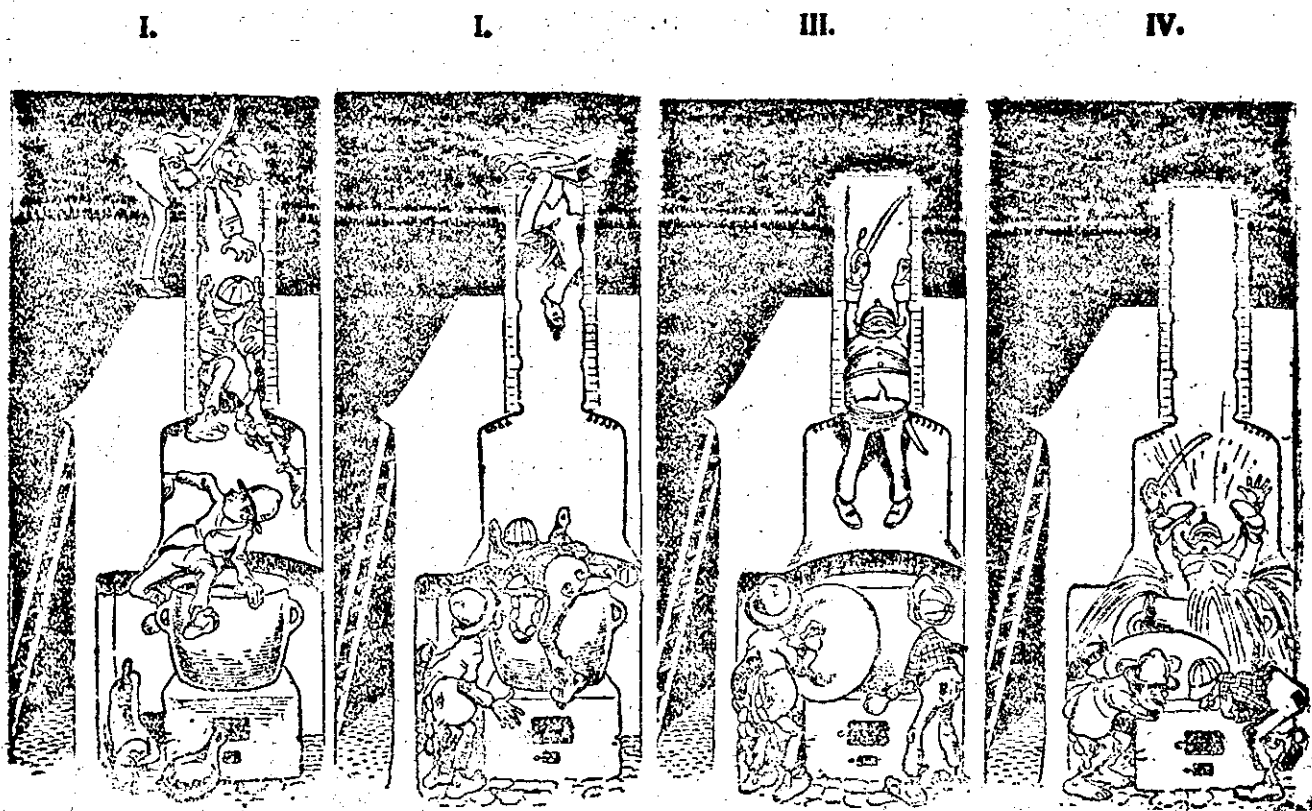
Damiio kusut »regementnaideru« șapoi agică să vo spun pă rind cumordat toailile șanume. domnu »filiebăr« numa o aruncat o kăutătură pă minye șapoi miio dat să le trag pă picior căs buspusă că: »luză săx« — »Kape finf« și nye șagică așa dă cumintye Domnu filiebăr și genvătat cu rispekt să fiie spusz dăudat o șesut taman!

Șapoi la miță o fost geskosut kotu șildului șfio nam șciut șo strîgat agico comandirt »herștelt« șapoi tare mam bucurat că mă cinstesce așa după domnyie, dăpoi soncruntat șo mai zis pun-gurescesc de nu lam priceput io cred că lofi pișkat un purek să fie cu iertare kavem mult da și dăialaltî ce put.

Șapoi îi tarenvătat șiși dă mare truda șosztănyala și tare marendrag șam făcut dă cincizăciori pup și iar sus cum îi zice »tifknibaike« pă domnyesce șagicozis un »flaităr« ko stea căi »ștrof« da nui cred kă zicese ge părerea lui ha răa că nofăcut și iel șii nyeamecz flaităru s. f. m. l.

Șagică peneksemplu kăsarmai cam geparce doras pă câmp și fugi sara un furtai ge ciasz pănajungi în oraș șii buracă giminyata do pocz csonta cu bricika și cānce șkoli suflun »hornyist« și gyeloc sări gin pat kă ce udă.

Și să num zuit vorba ios tare precse cu »reknutu Terofetiru« și pintru kolieră nor venyit hăialaltî reklutî șii tare



Uită, Uită. Doi hoți se ascund. Să m'arunc să-i prind. Dar urît am pățit!

binye aku că numa puțulesci pîn „luks-zimmer” și pîn gong sîn retiradă și pun-gerinye, io dorm în „kompanyican(laie-puntru precsenyia cio am cu „reknuxu-șagică penexemplu nyici „fraibiliții” nu trăbălyesc să ruculească ge „kolieră” și „rekmenczartu” f. m. l. vizităreșce pă tătñatu pîn totlocu.

Sanume să nu zuit să vă spun că tare mam „orgăruit” ge năcaz cu kofăru mieu co venyt gila berlin pistă prag și Vin până la marheg fără „fielăr” șimpace și daci dila Granyita ha ungurească tot milo hîntuit și gin Cimișoara mo trimesz altu tăt rupt și hodorosit și mai mic ca hălălmeu și nam știut ce sâncep eu iel șam bătut „tăligrafu” laizănbhan și abia o venyt ieri hăl girept cu zugu.

Și anumit nam știut ce graba lu socea au „beomtării” paizănbhan aici da mo spus un rumîn icică:

„poace, atît ieșci dă prost” șam zis că nu,

„o nu viezi pă vagon?”

„ce să văd? zisăi că, zău, nam văzut nimic.

„Că parcă stă doar scris alb pi nye-gru: MAV!”

„Binye, da aia csio fi? N întrăb io și mo spuso omu,

da vezibinyie dunsă scsu io, că ge tri anyi nam mai fost pîn țara ungurească șapo nyici nu pot sti gice vrau ungurii tocmacu să părăsască țara cind sor încălzit baș binye, da mam soko-cit co fi cum mo spuso rumînu, că avea o căutătură tarenvăczată pîn okelareși și purta un kravatt vergie cu ruje galbene șavea șincolo țoale nemtesci sanume vă popcesc asămănia tot binyele că sântunyecă și nu să mai viege sfirșind karcea cu „hagiek”

io
GYITĂ PEȘCE
rekrut.

Cucu la mănăstirea din Maria-Radna —

sau:

ce cantă Românii noștri acolo?...

De șir de veacuri, Tu-Române
Lui Dumnezeu te-ai închinat
Și n'ajutor ți-l'a chemat,
Rugîndu-te ne încetat:
De cînd singele ți bate n'vine!

*

Cînd timpurile de ntristare
Mereu în ceață te înbrăcau,
Noi negrii — asupra ta pluteau
Și cu săgeți te amenințau:
Iar tu n'genunchi, cereai — iertare!

*

Cînd valuri... valuri... mult streine
De călători făr — adăpost,
Fără de lege, fără de roș
Navală au dat pe locul nost,
Tu i-ai primit: dându-le piine!

*

Carpații, Dunărea mareașă
Gemeau adine de plînsul Tău:
Crezînd, că n'ai Dumnezeu!

Dar Tu-ai avut. Și în sinul tău
Chiar Dumnezeu era: viață!

*

Viața Ta, din zeul Marte,
Nălucă e — pentru streini.
Și pentru scumpii tei vecini,
Cari împletesc cununi de spini:
Si vor să-ți dea una ca parte!

*

Tu n'o primi, căci zeul Marte
Văzîndu-te atît de prost,
Va crede, că n'ai mai mult rost
Să te închini — și se faci post:
Ci să lucrezi fără dreptate!

*

La mănăstirea „Franciscană”
A popilor din Maria-Radna
S'adună întreagă nația,
Ca să-și arate evlavie.
Creștini — de legea apuseană!

*

Să meargă n'pace, să se roage,
Căci doar și ei au Dumnezeu,
Și vor avea vr'un păcat greu,
Să-l ispășească — fătul meu!
Să-i lași în pace — să se roage!

*

Dar n'ai să mergi Tu, măi-Române
Să te închini la popi streini,
Cari pentru tine s'numai spini
Și singele ți-l strică în vini
Și ți ia greitarul tău de — pine!

*

Ba, ca să-ți ispășești păcatul,
Te pune și la muncă grea:
Săi sui în deal toată peatra;
Și de păcate vei scăpa:
Dacă vei săvîrși — căratul!

*

Vezi, ungurii lor, dela Măcău,
Cînd li-a grăit lor — de cărat:
Au zis: „Noi numai la închinat
Venit-am! iar nu la cărat!...
Robi suntem: numai la Dumnezeu!”

*

Stai, acasă, frate-Române,
Tu, brav popor, nevinovat,
Ce te tot lași de nas purtat,
Ori ora încă n'a sunat:
Să fi stăpîn tu — peste tine?

*

Stai acasă, frate-Române,
Stai, la bisericuța ta,
Unde dragă maica ta,
Pentru tine se ruga
Lui Dumnezeu: să-ți dea piine!

*

Ți-a dat El piine și viață,
Și locuri sfinte de închinat,
La ce ți mai faci dară păcat:
Să fi măgar bun de cărat,
La petrii — cu sudori pe față?!

*

Avem și noi o mănăstire,
De vrei acolo să te închini,
La ce alergi pe la streini?

Sau crezi că ei sînt mai creștini?
Trezește-te din rătăcire!!

*

Mergeti aici și fiți cu minte,
Păstrînd legea străbunilor;
Gustați voi din acest isvor,
Ce-l tînde „Maica-tuturor”
Celor cu doruri mari și sfinte!!

Nicu Stejărel.

A văzut un suflet.

În oara de religie catichetul explică micilor săi elevi, cum că sufletul e invizibil și nemuritor, etc. Unul dintr-ai se ridică și zice, mă rog, eu am văzut un suflet.

Catichetul: (Curios). Cum așa, unde-l-ai văzut?

Elevul: Într-o zi, de dimineată — foarte de dimineată, cînd minam porcii afară, am trecut pe lingă casa D-voastră, și am văzut cum a sărit cineva pe te-reastră, iar D-voastră a-ți zis: Adio, sufletul meu.

Catichetul: Bine, bine, taci și sezi!

Ghicitoare.



Trei să văd, iar al patrulea

Unde?



Mama își caută fată,
Ajutați-i să o afle.

Unde?

Redactor responsabil: F A G U R E.